

## POSTANOWIENIE

Dnia 9 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa (...) Banku (...) S.A.

w W.

przeciwko J. B.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 kwietnia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 31 stycznia 2017 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek powódki o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

### UZASADNIENIE

Pozwany K. B. złożył skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 31 stycznia 2017 r., oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 15 czerwca 2015 r., wydanego w sprawie o zapłatę z powództwa (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W.

Sąd Najwyższy, oceniając – na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. – skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Celem skargi kasacyjnej jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rola nie polega zatem na korygowaniu ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. W ramach tzw. przedsądu Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyte umotywowano przyczyny powołane w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przyczyny te wskazują na występowanie kwestii istotnych dla interesu publicznego w sprawie, co uzasadnia przyjęcie skargi do rozpoznania.

W niniejszej skardze oparto się na przesłankach wskazanych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 i 4 k.p.c., podnosząc, że w sprawie występują trzy istotne zagadnienia prawne:

*1) Czy ważny jest wymóg, w którego treści wpisano wierzyciela wekslowego będącego spółką kapitałową z użyciem skrótowego zapisu jego firmy (w części dotyczącej korpusu firmy) z użyciem skrótu, którego ta firma nieformalnie używa w obrocie prawnym, w sposób odbiegający od firmy tej spółki kapitałowej wpisanej do rejestru przedsiębiorców KRS, który jednak został przewidziany w statucie spółki kapitałowej?*

*2) Czy w obrocie prawnym spółka akcyjna, oprócz prawnie dopuszczalnego skrótu oznaczenia formy prawnej może używać innych skrótów, w szczególności skrótów korpusu firmy?*

*3) Czy w obrocie wekslowym, w zakresie oznaczania w treści weksli własnych wierzycieli wekslowych będących bankami, spółka akcyjna będąca bankiem może używać skrótów korpusu firmy bez używania w tym skrócie słowa „bank”?*

Prócz tego skarżący wiąże oczywistą zasadność skargi z faktem, że w świetle powołanego przez skarżącego orzecznictwa Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, że w treści weksli własnych jedynym dopuszczalnym oznaczeniem wierzycieli wekslowych będących spółkami kapitałowymi, jest ich określenie poprzez

wskazanie pełnej firmy w sposób zbieżny z firmą tych spółek wpisaną do rejestru przedsiębiorców KRS.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno w zasadzie spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. – zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z dnia 14 września 2012 r., I UK 218/12 – nie publ.), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z dnia 24 października 2012 r., I PK 129/12 – nie publ.). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, s. 7), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13, nie publ.). Istotne zagadnienie prawne należy postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14 – nie publ.). Kolejnym niezbędnym elementem uzasadnienia tej przesłanki jest wskazanie przepisu prawa, który wzbudził poważne wątpliwości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 r., II PK 257/13, nie publ.), a także różnych możliwych sposobów jego interpretacji, wynikających z judykatury lub piśmiennictwa, w tym również zajęcia przez samego skarżącego stanowiska co do rozstrzygnięcia sprawy oraz przyczyn wadliwości zaskarżonego orzeczenia (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2013 r., III SK 54/12, nie publ.). Wymagania tego nie można zastąpić postawieniem samych pytań do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., I PK 52/11, nie publ.) Jednocześnie zagadnienie prawne może zostać uznane za istotne tylko wtedy, kiedy

Sąd Najwyższy nie wyraził jeszcze stanowiska w związku z przedstawionym problemem, a w przypadku istnienia rozstrzygnięcia problemu – nie zaszły żadne okoliczności faktyczne uzasadniające jego zmianę (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP 2003, nr 13, poz. 5).

Z kolei dla skutecznego powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2016 r., IV CSK 729/14 oraz z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15 – nie publ.). Nie może budzić wątpliwości kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna bez głębszej analizy przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Nie wystarcza oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, jeżeli nie spowodowało ono wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym – jego zdaniem – Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią jurydyczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2013 r., I UK 214/13, nie publ.).

Uzasadnienie przyczyn kasacyjnych w oczywisty sposób nie spełnia powyższych wymagań. W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego w sposób jednolity przyjęto bowiem, że wadliwość oznaczenia firmy przedsiębiorcy związana jest z brakiem oznaczenia jego formy prawnej, tj. w tym przypadku słów „spółka akcyjna” lub skrótu „S.A.”. Pogląd ten został wyrażony w obydwu wskazanych przez skarżącego judykatach, tj. w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2012 r., V CSK 258/11, OSNC 2013, nr 1, poz. 9 i w uchwale Sądu

Najwyższego z dnia 10 października 2013 r., III CZP 54/13, OSNC 2014, nr 6, poz. 56. Zarówno ze wskazanych orzeczeń, jak i z pozostałego dorobku judykatury Sądu Najwyższego nie sposób jednak wywieść konstatacji tak daleko idącej, jak poglądy skarżącego, obstającego przy stanowisku, że wszelkie skracanie rdzenia firmy – nawet jednoznaczne, używane powszechnie w obrocie i lepiej rozpoznawalne na rynku – jest niedozwolone w obrocie prawnym (wekslowym). Przeciwnie, w orzecznictwie panuje stanowisko, że osoba prawna powinna być dostatecznie zindywidualizowana, a posługiwanie się nazwami handlowymi upowszechnionymi w obrocie masowym dopuszczalne (por. np. ww. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2012 r.).

Na marginesie wypada podkreślić, że powoływanie się na te same okoliczności przy wskazaniu oczywistości skargi i występującego w niej istotnego zagadnienia prawnego wzajemnie wyklucza się logicznie. Taki sposób konstruowania skargi kasacyjnej jest pozorowaniem występowania w sprawie okoliczności publicznoprawnych, w oparciu o które Sąd Najwyższy dokonuje oceny na podstawie art. 398<sup>9</sup> k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2008 r., III CSK 64/08, nie publ.).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 i 2 k.p.c.

aj

r.g.